

2000-04-28

231-4699-99
2502164

Enligt sändlista

ARJEPLOGS FJÄLLURSKOGSRESERVAT

HORNAVAN-SÄDVAJAURE FJÄLLURSKOG

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Det befintliga naturreservatet Hornavan (221-9941-87, 2502063) skall med oförändrade föreskrifter ingå i det nya reservatet som får namnet Hornavan- Sädvajaure fjällurskog.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets namn:	Hornavan-Sädvajaure fjällurskog
Kommun:	Arjeplog
Lägesbeskrivning:	Ca 20 km NV Arjeplog. Blå kartan 25H, 26G, 26H
Area:	81 728 ha
Därav landarea:	ca 73 548 ha
Naturtyper:	Hällmark, block-stenmark, grus-sandmark ca 500 ha Vatten ca 8 180 ha Barrskog (inkl. fjällbarrskog) ca 27 440 ha Lövskog (inkl. fjällbjörkskog) ca 32 480 ha Myrmark ca 6 740 ha Hedmark ca 6 388 ha
Markägare:	Staten. Statens Fastighetsverk
Omfattning:	I reservatet finns enklaver av enskild mark, bl a ströängar. Dessa omfattas ej av föreskrifterna. Områden med gällande gruvrättigheter (bearbetningstillstånd) omfattas ej av föreskrifterna.

2000-04-28

231-4699-99
2502164

BESKRIVNING AV RESERVATET

Längst fjällkedjans gräns mot skogslandet ligger ett i Europa unikt område med opåverkade skogsekosystem. Hornavan-Sädvajaure fjällurskog ingår som en länk i den kedja av naturreservat som ligger längst fjällranden.

Hornavan-Sädvajaure fjällurskog omfattar förutom det tidigare naturreservatet **Hornavan** även de två fjällnära domänreservaten **Riebnes-Labbas** och **Sielutdalen-Riebnesviken**. Reservatet gränsar söderut till **Pieljekaise** nationalpark och ansluter i öster till **Piteälven-Tjeggelvas** fjällurskog. Silvervägen skär genom reservatets nordvästra delar. På grund av reservatets storlek har beskrivningen delats upp i delområden, som grundar sig på områdets tidigare indelningen i natur- respektive domänreservat.

Hornavan

Södra delen av reservatet utgörs av urskogsreservatet Hornavan. Området är relativt flackt och upptar den övre delen av fjällrandplatån mellan Hornavan och Labbas. På många håll finns en småkuperad moränterräng med en mosaik av skog, myr och sjöar. Vissa delar är också mycket ytblockiga. Skogen utgörs huvudsakligen av gles och lågväxt tallskog med stort inslag av fjällbjörk. Åldersspridningen är stor men en äldre generation om 200-450 år för tall överväger. Inom området förekommer obetydliga spår av äldre dimensions- och husbehovsavverkningar.

Riebnes-Labbas

Centralt i reservatet ligger fjällnäs domänreservatet Riebnes-Labbas, som omfattar området mellan sjöarna Rappen och Riebnes i Piteälvens respektive Skellefteälvens vattensystem. I de västra och högra belägna delarna dominerar området av vidsträckta fjällbjörkskogar. I fuktstråken förekommer ängsbjörkskogar med frodig vegetation. Bergsslutningarna ned mot de stora sjöarna är klädda med gamla tallskogar med stort lövinslag.

Sielutdalen-Riebnesviken

Reservatets nordvästra utlöpare omfattar norra delen av Sädvajaure-Hornavansänkan samt med området öster om Vuoggatjälme upp mot Sielutdalen. Berggrunden i området dominerar av fjällbergarter, men vid Vuoggatjälme finns några kalkområden.

Skogen i området dominerar av fjällbjörkskog med glesa tallbestånd. Inslaget av tall minskar mot väster och mot högre höjd. Gränsen för tallskog går i nedre delen av Sielutdalen vid reservatets norra gräns, och är troligtvis påverkad av de avverkningar som företogs i samband med gruvbrytningen i Nasafjäll på 1600-talet. Att tallen dominerar över granen i denna fjälltrakt kan bero på att omfattande skogsbränder ägt rum. Åtskilliga tallar har gamla brandskador och endast några få granbestånd finns i området. På flera platser i området förkommer högörtrika ängsbjörkskogar, t ex vid Riebnebuoda. Myrarna i området är lokalt tämligen rika och öster om Vuoggatjälme förekommer kalkpåverkade rikkärr i björkskogen. Även vid Simselet, nordväst om Jäckvik finns små rikkärr och ängsartade partier med bl a förekomst av guckusko.

I öster avgränsas området av en markerad bergsrygg, Riebnestjavelg, som är en utlöpare från Tjiddjakmassivet. Fjällbjörkskogar och rishedar dominerar i de högre belägna

2000-04-28

231-4699-99
2502164

delarna. Ängsbjörkskogar med frodig vegetation har stor utbredning i området. Inslaget av tall ökar successivt i bergsslutningen ned mot tallskogsområdet närmast Hornavan. Skollgränsen skär genom området och syns i terrängen i form av markerade branter, t ex på Vallåive. Vid skollgränsen förekommer kalkrika mineral, vilket bl a vid Vallåive resulterat i en rik flora. I bergets branter växer krävande arter som fjällvedel, brudsporre och hårstarr och ängsbjörkskogen vid Vallåive domineras av resliga örter som stormhatt, smörboll, fjälltolta och fjällkvanne. Även guckusko förekommer i området.

GRUND FÖR BESLUTET

Hornavan- Sädvajaure fjällurskog hör till den fjällnära regionens mest skyddsvärda områden. I reservatet finns urskogsartade, landskapstäckande barrskogar och även de andra ingående naturtyperna; myr, fjäll, vatten, fjällhedar är opåverkade av storskaliga mänskliga aktiviteter. Reservatets fauna är rik och förekommande urskogar, sydväxtbranter och kalkområden hyser stora botaniska värden.

Reservatets stora areal ger de ingående ekosystemen möjlighet att bevaras och utvecklas genom naturlig succession.

SYFTET MED RESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara landskapets opåverkade karaktär så att urskogens och de olika fjäll- och fjällnära naturtypernas ekosystem får utvecklas naturligt. Syftet är även att - inom ramen för detta mål - ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Reservatet innebär också att sådan ekoturism som står i överensstämmelse med reservatets syften gynnas.

ÄRENDETS BEREDNING

Under åren 1987-1990 avsatte Domänverket 84 fjällnära domänreservat. Syftet var att bevara större, sammanhängande fjällnära skogsområden och angränsande fjällmark. Vid Domänverkets bolagisering 1992 lades förvaltningen av marken ovan odlingsgränsen på Statens Fastighetsverk medan Statens mark nedan odlingsgränsen lades på Assi Domän AB. Ett avtal upprättades dock mellan Staten och Assi Domän AB vilket innebar att samtliga fjällnära domänreservat fick överföras på Statens Fastighetsverk.

Under hösten 1995 träffade Statens Fastighetsverk och Naturvårdsverket en överenskommelse rörande fastighetsförvaltningen av mark med särskilt stora naturvärden. I överenskommelsen ingick bland annat de 84 fjällnära domänreservaten. Regeringen godkände överenskommelsen 1995-12-21 och gav i uppdrag till berörda länsstyrelser att med utgångspunkt i överenskommelsen besluta om erforderliga förordnanden enligt naturvårdslagen (1964:822).

2000-04-28

231-4699-99
2502164

I samband med genomförandet av regeringsuppdraget beslutade länsstyrelsen att slå samman vissa fjällnära naturreservat med fjällnära domänreservat samt att inkludera en del oskyddade områden i de nya reservaten. Beslutet innebär att fjällurskogsreservaten inom Arjeplogs kommun sammanförs i tre större reservatsområden med samlingsnamnet **Arjeplogs fjällurskogsreservat**. I ett senare skede kan de kommunvisa fjällurskogsreservaten sammanföras i ”**Norrbottens fjällurskogsreservat**”, en mer eller mindre sammanhängande kedja av skyddade områden längs fjällkedjan.

Det fjällnära domänreservaten Sieludtdalen- Riebnesviken samt Riebnes-Labbas bedöms ha så höga naturkvaliteter att bildande av naturreservat är motiverat. Det nya naturreservatet benämns Hornavan-Sädvajaure fjällurskog och inkluderar även urskogsreservatet Hornavan.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30§§ Miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5§ Miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom området.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

2. Fälla växande eller döda träd för annat ändamål eller tillvarataga vindfällan.
3. Dika, dämna eller utföra vattenreglering.
4. Använda kemiska bekämpningsmedel eller kalk på land eller vatten
5. Plantera in för trakten främmande växt- eller djurart

Undantag från reservatsföreskrifterna:

6. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga anläggningar, stigar, vägar, kraftledningar eller telekablar, ej heller för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
7. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för pågående täktverksamhet eller för torvtäkt med gällande bearbetningskoncession.
8. Områden med gällande gruvrättigheter (bearbetningstillstånd) omfattas ej av föreskrifterna.
9. Enklaver med enskild mark, ströängar och liknande omfattas ej av reservatsföreskrifterna.

Upplysningar:

2000-04-28

231-4699-99
2502164

Eventuell mineralutvinning skall prövas enligt bestämmelserna i Miljöbalken och Minerallagen.

För vindkraftutbyggnad gäller av länsstyrelsen fastställt policydokument (nr 7:98).

Turismverksamhet som är förenlig med skyddssyftet får bedrivas inom området.

Mineralprospektering får ske inom reservatet, se vidare under pkt E.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Områdets vård och skötsel
2. Besökande allmänhet

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30§ miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Skada mark eller vegetation, inklusive döda stående eller liggande träd. Det är dock tillåtet att ta ved för eldning på platsen, dock ej stående döda torrträd av tall eller gran.
2. Störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller att medvetet uppehålla sig i närheten av rovfågelbo, lya eller gryt.

D. Särskilda föreskrifter angående rennärning, jakt och fiske

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med Rennäringslagen. Före lokalisering och utformning av fasta anläggningar samt ändring av befintliga anläggningar skall anmälan för samråd ske till länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ Miljöbalken. (Förordning 1998:904).
2. För arrendatorer av jakt, fiske och fritidsstugor skall i arrendekontraktet angivna villkor, om rätt att ta husbehovsved gälla oavsett föreskrifterna.
3. Statens fastighetsverks möjlighet att upplåta vedtäkt för närboende ska kvarstå oförändrad. Samråd om upplåtelsen skall ske med länsstyrelsen.

2000-04-28

231-4699-99
2502164

Upplysningar:

Reservatsföreskrifterna innebär ingen inskränkning av skotertrafik. Snöskoterkörning är således tillåtet i området utom i de fall reservatsbildningen berör befintliga permanenta skoterregleringsområden enligt regeringsbeslut.

Jakt och fiske är tillåtet i området. För upplåtelse av jakträtt skall de vanliga av länsstyrelsen tillämpade villkoren för jaktupplåtelse på statens mark ovan odlingsgränsen gälla.

Upplåtelser av mark för jakt- och fiskestugor eller byggande av jakttorn för älgjakt skall ske i enlighet med länsstyrelsens gällande policy för sådana upplåtelser.

Landning med flyg är tillåtet i området

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

E. Samråd om mineralprospektering

Mineralprospektering får ske inom reservatet. Länsstyrelsen föreskriver dock med stöd av 7§ Förordning (1998:904) om täkter och anmälan för samråd att anmälan för samråd enligt 12 kap 6§ Miljöbalken skall ske före prospektering.

F. Samråd om ändring av naturreservatsföreskrifter

Ändringar av naturreservatsföreskrifter skall ske i samråd med kommunen i enlighet med 7 kap 5§ Miljöbalken och 24§ 2 punkten Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm.

G. Föreskrifter rörande naturvårdsförvaltningen av naturreservatet

1. Länsstyrelsen fastställer de mål och åtgärder som framgår av bifogad skötselplan.
2. Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen i Norrbottens län.
3. För att åstadkomma en god lokal förankring av förvaltningen kommer ett **förvaltningsråd** med representanter för länsstyrelsen och Arjeplogs kommun inrättas.

2000-04-28

231-4699-99
2502164

Länsstyrelsens styrelse fattade 2000-04-14 i enlighet med regeringsuppdraget ett rambeslut om vilka av de fjällnära domänreservaten som skall omföras till naturreservat. Sieltdaldalen-Riebnesviken samt Riebnes-Labbas FDR ingår bland dessa domänreservat. Dessutom beslutades om att det urskogsreservatet Hornavan skall ingå i reservatet.

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Kari Marklund. Föredragande var biolog Per-Anders Jonsson. I den slutliga handläggningen har även länsexperten för naturvård Anna von Sydow samt länsassessor Lotta Lauritz deltagit.

Kari Marklund

Per-Anders Jonsson

Detta beslut kan överklagas hos regeringen enligt bilaga 4.

Bilagor

1. Karta över reservatet
2. Karta över reservatet som visar tidigare skyddade områden
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar

2000-04-28

231-4699-99
2502164

SÄNDLISTA

Naturvårdsverket			106 48 Stockholm
Statens Fastighetsverk		Storsjöstråket 15	831 34 Östersund
Statens Fastighetsverk	att. Björn Rutström	Klockarplatsen 1	962 32 Jokkmokk
Statens Fastighetsverk		Tingsbacka	930 90 Arjeplog
Skogsvårdsstyrelsen i Norrbottens län			973 24 Luleå
Lantmäterimyndigheten		Box 847	971 26 Luleå
Riksantikvarieämbetet		Box 5405	114 84 Stockholm
Vattenfall			971 77 Luleå
Vägverket Region Norr			971 25 Luleå
Banverket		Box 43	971 02 Luleå
Fortifikationsverket		Box 9102	961 19 Boden
Bergsstaten		Varvsgatan 41	972 32 Luleå
Sveriges Geologiska Undersökning		Box 670	751 28 Uppsala
Naturskyddsföreningen Norrbottens länsförbund	att. Kerstin Rönnkvist	Bredviksvägen 34	952 97 Kalix
Norrbottens ornitologiska förening		Box 193	971 06 Luleå
Jägareförbundet Norrbotten		Kronan A6	974 42 Luleå
Arjeplogs kommun			930 90 Arjeplog
Svenska Gruvföreningen		Box 5501	114 85 Stockholm
Semisjaur-Njarg sameby	att. Sven Anders Fjällås	Fiskarvägen 31	930 90 Arjeplog
Luokta-Mavas sameby	Att. A. Labba	Renstigen 2	930 90 Arjeplog
Ståkke sameby	Att. Roland Larsson	Hemvärnsgatan 11	933 33 Arvidsjaur

KOPIA TILL

Naturvårdsregistret
Plan
Kulturmiljö
Rätts
Rennäring/Jakt

LÄNSSTYRELSEN I
NORRBOTTENS LÄN

BESLUT

2000-04-28

9 (9)

231-4699-99
2502164

Näringsliv